

کتابستان

چهارم دبستان

پدیدآورندگان:

ریاضے: علی مرشد

علوم: ملیکا لطیفہ نسب

فارسی: صالح احصائے

- : عنوان و نام پدیدآور
- : مشخصات نشر
- : مشخصات ظاهری
- : فروست
- : شابک
- : وضعیت فهرست
- : نویسی
- : یادداشت
- : شناسه افزوده
- : شماره کتابشناسی
- : ملی

کاظم قلم چی

نظارت

هدایت

برنامه ریزی

بر مجموعه کتاب های تابستان

عنوان کتاب:	کتاب تابستان چهارم دبستان
برنامه ریزی آموزشی:	کاظم قلم چی
مدیر تولید:	علی مرشد
مؤلفان:	علی مرشد، ملیکا لطیفی نسب، صالح احصائی
ویراستار:	
مستند سازی:	فاطمه فلاح پیشه، سحرسیاه تیری، نگین رحیمی، ریحانه علیشاهی، آرش سلگی، مرتضی عزیزی، فاطمه حسنی
حروف نگار و صفحه آرا:	زهرا سلطانی
گرافیک، طرح جلد:	فرناز براتی پورفرد
قطع:	رحلی
چاپ:	اول
ناظر چاپ:	
چاپخانه:	
تیراژ:	
لیتوگرافی:	
قیمت:	
شابک:	

کلیه ی حقوق برای ناشران محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

نشانی: تهران، خیابان فلسطین، نرسیده به خیابان انقلاب، بن بست حاجیان، پلاک ۷

نوېټ چاپ

قيراژ
جلد

سال
۱۴۰۳

چاپ
اول

- کتاب تابستان چهارم شامل ۶ آزمون است. هر آزمون شامل دو بخش نگاه به گذشته و نگاه به آینده است.

بخش نگاه به گذشته:

- این بخش شامل سه درس ریاضی، علوم و فارسی سوم دبستان است. تمام مباحث سال سوم در این ۶ آزمون دوره می‌شوند.
- تعداد سؤالات هر درس نگاه به گذشته ۱۰ سؤال است و بخش نگاه به گذشته در هر آزمون شامل ۳۰ سؤال می‌شود. مطابق نمودار زیر پیشروی مباحث نگاه به گذشته به صورت مستقل است و هر آزمون حدوداً ۲۰ درصد مباحث سال سوم را شامل می‌شود.

نام آزمون	نمودار پیشروی مباحث سال سوم (نگاه به گذشته)
آزمون ۱	
آزمون ۲	
آزمون ۳	
آزمون ۴	
آزمون ۵	
آزمون ۶	

بخش نگاه به آینده:

- این بخش شامل سه درس ریاضی، علوم و فارسی چهارم دبستان است. مباحث نیم‌سال اول سال چهارم در این ۶ آزمون دوره می‌شوند.
- تعداد سؤالات هر درس نگاه به آینده ۱۰ سؤال است و بخش نگاه به آینده در هر آزمون شامل ۳۰ سؤال می‌شود. مطابق نمودار زیر پیشروی مباحث نگاه به آینده به صورت پوششی است و هر آزمون به صورت $5 + 5$ یعنی ۵ سؤال از پیشروی جدید و ۵ سؤال از پیشروی قبلی تشکیل شده است.

نام آزمون	نمودار پیشروی مباحث سال سوم (نگاه به آینده)
آزمون ۱	
آزمون ۲	
آزمون ۳	
آزمون ۴	
آزمون ۵	
آزمون ۶	

ویژگی‌های کتاب تابستان چهارم

- کتاب تابستان چهارم شامل ۳۶۰ سؤال در قالب ۶ آزمون از درس‌های ریاضی، علوم و فارسی سال سوم و چهارم است.
- هر سؤال کتاب، دارای شناسنامه‌ی کامل مبتنی بر کتاب درسی است؛ این ویژگی به شما کمک می‌کند که در هنگام پاسخ‌گویی به سؤالات و تحلیل آن‌ها، متوجه شوید به کدام قسمت‌های کتاب درسی مسلط هستید و در کدام قسمت‌ها نیاز به مرور و تمرین بیشتری دارید.
- تمامی پرسش‌های آزمون‌ها در قسمت پایانی کتاب به‌طور کاملاً تشریحی پاسخ داده شده‌اند، در این قسمت سعی شده است افزون بر پاسخ سؤال، نکات آموزشی مهم مربوط به هر سؤال تشریح و مرور شود.
- کتاب تابستان کاملاً منطبق بر برنامه‌ی راهبردی آزمون‌های تابستان است و به عنوان یک منبع اصلی به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مباحث آزمون را از کتاب تابستان مطالعه کنند.

توجه: از این فهرست به عنوان راهنمای مطالعه استفاده کنید؛ از طریق تشخیص اولویت‌ها (بر اساس آمارهای زیر) و ابزار ارزیابی (با رنگ‌آمیزی خانه‌های ارزیابی)

ارزیابی پیشرفت

آبی سبز زرد

آبی: خیلی خوب	سبز: خوب	زرد: مسلط نیستم	تعداد سؤال	شماره‌ی صفحه	آزمون ۱: (۶۰ سؤال)
آبی	سبز	زرد	۱۰	۷	ریاضی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۹	علوم نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۱۱	فارسی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۱۴	ریاضی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۱۷	علوم نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۲۱	فارسی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۲۴	ریاضی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۲۶	علوم نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۲۸	فارسی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۳۱	ریاضی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۳۴	علوم نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۳۷	فارسی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۴۰	ریاضی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۴۲	علوم نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۴۴	فارسی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۴۷	ریاضی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۵۰	علوم نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۵۳	فارسی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۵۶	ریاضی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۵۸	علوم نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۶۰	فارسی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۶۳	ریاضی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۶۶	علوم نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۶۹	فارسی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۷۲	ریاضی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۷۴	علوم نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۷۶	فارسی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۷۹	ریاضی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۸۱	علوم نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۸۴	فارسی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۸۷	ریاضی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۸۹	علوم نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۹۱	فارسی نگاه به گذشته
آبی	سبز	زرد	۱۰	۹۳	ریاضی نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۹۵	علوم نگاه به آینده
آبی	سبز	زرد	۱۰	۹۷	فارسی نگاه به آینده
جمع کل				
پاسخ نامه					۱۰۰

۳۶۰

آزمون اول

نگاه به گذشته (پایه سوم):

نام درس	تعداد سؤال	شماره ی سؤال	پرنامه ی آزمون
ریاضی (نگاه به گذشته)	۱۰	۱ - ۱۰	الگوها، عددهای چهار رقمی فصل های ۱ و ۲ صفحه های ۷ تا ۳۶
علوم (نگاه به گذشته)	۱۰	۱۱ - ۲۰	ژنگ علوم، خوراکی ها، اندازه گیری مواد فصل های ۱ تا ۳ صفحه های ۷ تا ۳۲
فارسی (نگاه به گذشته)	۱۰	۲۱ - ۳۰	ستایش، محله ی ما، ژنگ ورزش، آسمان آبی، طبیعت پاک درس ۱ تا ۳ فارسی: صفحه های ۱۰ تا ۳۵ نگارش فارسی: صفحه های ۸ تا ۲۴

نگاه به آینده (پایه چهارم):

نام درس	تعداد سؤال	شماره ی سؤال	پرنامه ی آزمون
ریاضی (نگاه به آینده)	۱۰	۳۱ - ۴۰	اعداد و الگوها فصل ۱ صفحه های ۱ تا ۱۱
علوم (نگاه به آینده)	۱۰	۴۱ - ۵۰	ژنگ علوم، مخلوطها در زندگی (تا ابتدای مخلوط یک نواخت یا محلول) فصل ۱ و ۲ صفحه های ۱ تا ۸
فارسی (نگاه به آینده)	۱۰	۵۱ - ۶۰	ستایش، آفریدگار زیبایی، کوچ پرستوها درس ۱ و ۲ فارسی: صفحه های ۸ تا ۲۸ نگارش فارسی: صفحه های ۷ تا ۱۸

درسنامه

ریاضی چهارم: صفحه‌های (تا) کتاب درسی

چکیده‌ی حل مسئله

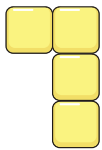
برای حل مسئله راه‌های متفاوتی وجود دارد از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به الگویابی و عدد نویسی اشاره کرد.

راهنمای ۱: هر الگو دارای رابطه‌ای است. برای به دست آوردن الگو، باید پی ببریم که شمارش آن چندتا چندتا است.

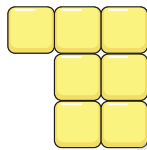
یعنی در هر مرحله چه عددی به عدد قبلی اضافه، از عدد قبلی کم، در عدد قبلی ضرب شده یا اینکه عدد قبلی بر چه

عددی تقسیم می‌شود. به این کار، الگویابی می‌گویند. (سؤال ۳، ۳۲، ۳۷، ۳۸ و ۳۹)

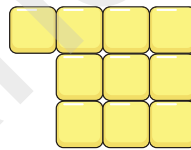
راهنمای ۲: می‌توان برای پیدا کردن اعداد در الگو از شماره‌ی شکل هم استفاده کرد. (سؤال ۴۰)

$4 = 1 + (1 \times 3)$
شماره شکل ۱

$7 = 1 + (2 \times 3)$
شماره شکل ۲

$10 = 1 + (3 \times 3)$
شماره شکل ۳

مثال:

۱) ۱۰۰ ، ۲۰۰ ، ۳۰۰ ، ۴۰۰ ، ۵۰۰ ، ۶۰۰
+۱۰۰ +۱۰۰ +۱۰۰ +۱۰۰ +۱۰۰

۲) ۱۲۰ ، ۲۴۰ ، ۳۶۰
+۱۲۰ +۱۲۰

راهنمای ۳: به هر ۱۰ تا ۱۰۰ تا، هزار (۱۰۰۰) گفته می‌شود و به هر ۱۰ تا ۱۰۰۰ تا، بی (۱۰،۰۰۰) گفته

می‌شود که جدول ارزش مکانی آن مانند شکل زیر است. (سؤال ۳۳، ۳۴، ۳۵ و ۳۶)

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان	ده هزارگان
.	.	.	۴	۷

رقم: ۷۴۰۰۰ - حروف: هفتاد و چهار هزار ←

مثال:

ریاضی چهارم دبستان - نگاه به آینده

صفحه‌های (تا) کتاب درسی

۳۱- اگر الگوی زیر را ادامه دهیم، سه عدد بعدی این الگو کدامند؟ (به ترتیب از چپ به راست)

۳, ۵, ۷, ۹, ۱۱,

(۱) ۱۲, ۱۳, ۱۴

(۲) ۱۵, ۱۷, ۱۹

(۳) ۱۳, ۱۵, ۱۷

(۴) ۱۳, ۱۶, ۱۸

... , ۵۹ , ۶۳ , ۶۷

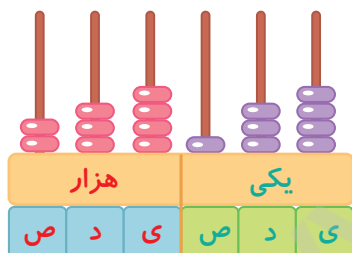
۳۲- با در نظر گرفتن الگوی عددی زیر کدام گزینه درست است؟

(۱) جمله پنجم ۴ واحد از جمله ششم کم تر است.

(۲) اختلاف جمله سوم و هشتم برابر ۱۶ است.

(۳) جمله ششم ۱۶ واحد از جمله دوم بیش تر است.

(۴) حاصل جمع جمله‌های ششم و هفتم با حاصل جمع جمله‌های نهم و چهارم برابر است.

۳۳- عددی که شکل زیر نشان می‌دهد به حروف کدام است؟

(۱) دویست و سی و چهار هزار و دویست و سی و چهار

(۲) دویست و سی و چهار هزار و صد و سی و چهار

(۳) دویست و سی و چهار هزار و سی و چهار

(۴) دویست و چهل و سه هزار و صد و سی و چهار

۳۴- بزرگ‌ترین عدد ۶ رقمی که در آن رقم‌های صفر و ۵ وجود داشته باشد را در نظر بگیرید. مجموع ارقام این عدد چقدر

است؟

(۲) ۴۱

(۱) ۴۵

(۴) ۴۶

(۳) ۴۲

۳۵- بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی با تکرار رقم‌ها و کوچک‌ترین عدد پنج رقمی بدون تکرار رقم‌ها را می‌سازیم. اختلاف رقم

صدگان آن‌ها چقدر است؟

(۲) ۸

(۱) ۹

(۴) ۶

(۳) ۷

۳۶- بزرگ‌ترین عدد شش رقمی فرد با رقم‌های ۱، ۳، ۴، ۵، ۰ و ۷ کدام است؟ (بدون تکرار)

(۱) ۱۰۳۴۵۷

(۲) ۷۵۴۳۰۱

(۳) ۷۵۴۰۱۳

(۴) ۷۵۴۳۱۰

۳۷- با توجه به الگوی زیر کدام گزینه به جای مربع قرار می‌گیرد؟

۲۰، ۲۱، ۱۸، ۱۹، ۱۶، ۱۷،

(۱) ۱۸

(۲) ۱۶

(۳) ۱۴

(۴) ۱۵

۳۸- در الگوی عددی زیر، عدد هفتم چند است؟

۴، ۸، ۱۲، ۱۶، ...

(۱) ۲۸۰

(۲) ۲۸۴

(۳) ۱۷۶

(۴) ۲۷۲

۳۹- در الگوی عددی زیر، جمله پنجم چند برابر جمله دوم است؟

۱، ۳، ۹، ...، ...

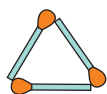
(۱) ۳

(۲) ۹

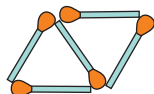
(۳) ۲۷

(۴) ۸۱

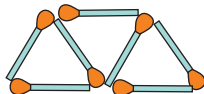
۴۰- شکل ششم در الگوی زیر چند چوب کبریت دارد؟

شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

؟

شکل (۴)

(۱) ۹

(۲) ۱۱

(۳) ۱۳

(۴) ۱۵

درس نامه

علوم چهارم: صفحه‌های (تا ۸ کتاب درسی

چکیده‌ی ۲: زندگی علوم

دانشمندان به کمک مشاهده و اطلاعاتی که به دست می‌آورند درباره‌ی پاسخ پرسش‌های گوناگون پیش‌بینی‌هایی می‌کنند. پس اولین گام برای انجام یک تحقیق مشاهده است.

راهنمای ۴: روش تحقیق به ترتیب از مراحل زیر تشکیل شده است:

مشاهده - طرح پرسش - فرضیه سازی - آزمایش کردن - نظریه سازی (سؤال ۴)

راهنمای ۵: هنگامی که از قطعیت موضوعی مطمئن نیستیم و به صورت احتمالی در مورد آن نظر می‌دهیم، پیش‌بینی کرده ایم. (سؤال ۴۶)

راهنمای ۶: در آزمایش حباب ساز، مشاهده می‌کنیم با تغییر شکل حلقه‌ی حباب‌ساز تغییری در شکل کروی حباب‌ها ایجاد نمی‌شود. (سؤال ۴۵)

راهنمای ۷: پوشیدن لباس‌های روشن در فصل گرما بهتر است، زیرا پوشیدن لباس‌های تیره دمای بدن را بالا می‌برد. لباس‌های تیره زودتر از لباس‌های روشن خشک می‌شوند چون نور بیش‌تری جذب می‌کنند. (سؤال ۴۲ و ۴۸)

چکیده‌ی ۳: مخلوط‌ها در زندگی

هنگامی که مقداری ماسه یا نمک و تعدادی مهره و تیله را روی هم بریزیم، یک مخلوط تهیه کرده ایم. همه‌ی شما در زندگی بارها مخلوط تهیه کرده‌اید؛ مثلاً وقتی سبزی‌های گوناگون را روی هم می‌ریزید، مخلوطی از آن‌ها درست کرده‌اید. راهنمای ۸: اگر دو یا چند ماده را روی هم بریزیم به شکلی که خاصیت هیچ‌کدام از آن‌ها تغییر نکند و اجزای آن دچار تغییر نشوند، مخلوط تشکیل می‌شود مانند آجیل. (سؤال ۴۳)

راهنمای ۹: مخلوط‌ها لزوماً ترکیب جامدات نیستند بلکه می‌توانند موارد زیر باشند: (سؤال ۴۴، ۴۹ و ۵۰)

۱- مایع در مایع: مخلوط دو یا چند مایع: آب و روغن

۲- جامد در جامد: آجیل و میوه‌های خشک و ...

۳- جامد در مایع: آب و خاکشیر

راهنمای ۱۰: بسته به نوع مخلوط‌ها، بعضی ویژگی‌های آن‌ها با هم فرق دارند، مثلاً مواد تشکیل‌دهنده بعضی مخلوط‌ها را به آسانی می‌توان از هم جدا کرد مثل سبزی خوردن. یا مثلاً ذرات تشکیل‌دهنده بعضی مخلوط‌ها را می‌توان به آسانی

دید مثل شربت خاکشیر. (سؤال ۴۷)

صفحه‌های (تا ۸ کتاب درسی

علوم چهارم دبستان - نگاه به آینده

۴۱- پژوهشگران در روش علمی تحقیق، بلافاصله قبل از آزمایش کردن درباره‌ی موضوع چه کاری انجام می‌دهند؟

(۱) مشاهده

(۲) انجام پیش‌بینی

(۳) نتیجه‌گیری

(۴) ابتدا نتیجه‌گیری و سپس مشاهده

۴۲- تعدادی پیراهن رنگی خیس که از یک جنس و یک ضخامت با رنگ‌های مختلف هستند را در آفتاب روی طناب پهن کرده‌ایم، کدام پیراهن زودتر خشک می‌شود؟

(۱) پیراهن به رنگ سبز روشن

(۲) پیراهن به رنگ سفید

(۳) پیراهن به رنگ مشکی

(۴) پیراهن به رنگ نیلی

۴۳- کدام یک از موارد زیر در مورد اجزای مخلوط آب و شکر درست نیست؟

(۱) شکر که در این مخلوط به کار رفته نوعی ماده‌ی جامد است.

(۲) این مخلوط از نوع مخلوط‌های جامد در مایع است.

(۳) اگر اجزای این مخلوط را از هم جدا کنیم شکر دیگر شیرین نخواهد بود.

(۴) حالت فیزیکی اجزای این مخلوط مانند مخلوط آب و نمک است.

۴۴- کدام یک از ویژگی‌های زیر در مورد مخلوط میوه‌های خشک درست است؟

(۱) نمی‌توانیم اجزای این مخلوط را از هم تشخیص دهیم.

(۲) این مخلوط نوعی مخلوط جامد در مایع است.

(۳) این مخلوط برخلاف مخلوط آجیل یکنواخت نیست.

(۴) می‌توانیم اجزای این مخلوط را به آسانی از هم جدا کنیم.

۴۵- با چند سیم حباب‌ساز زیر، حباب ساخته شده، گرد و گروی شکل می‌شود؟

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) پنج

۴۶- کدام جمله یک پیش‌بینی است؟

- (۱) مطالعات دانشمندان نشان می‌دهد که آب در اثر گرمای زیاد تبخیر می‌شود.
- (۲) احتمالاً چون هوا گرم است، آب زودتر بخار می‌شود.
- (۳) وقتی به کتری در حال جوش نگاه کنیم متوجه می‌شویم که آب در حال بخار شدن است.
- (۴) آیا در هوای گرم آب بخار می‌شود؟

۴۷- در بین عبارتهای زیر چند عبارت نادرست است؟

- در شربت خاکشیر نمی‌توانیم ذرات خاکشیر را از آب تشخیص بدهیم.
- در مخلوط سبزی خوردن، نمی‌توانیم اجزای مخلوط را از هم جدا کنیم.
- در مخلوط آب و روغن، روغن به زیر آب می‌رود.
- پس از جداکردن اجزای تشکیل دهنده‌ی مخلوط شکر و نخودچی، خواص مواد تغییر نمی‌کند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۸- دلیل اینکه در فصل زمستان بیش‌تر لباس‌های تیره می‌پوشیم، چیست؟

- (۱) چون گرمای کمتری را جذب می‌کنند و دمای بدن حفظ می‌شود.
- (۲) چون شیک‌پوش می‌شویم.
- (۳) چون لباس‌های تیره همیشه از لباس‌های روشن کلفت‌ترند.
- (۴) چون نور و گرمای خورشید را بیش‌تر جذب می‌کنند.

۴۹- کدام‌یک از موارد زیر نادرست است؟

- (۱) مخلوط آب و قند ← جامد در مایع
- (۲) مخلوط شکر و نمک ← جامد در جامد
- (۳) مخلوط برنج و آب ← جامد در مایع
- (۴) مخلوط شیر و شکر ← مایع در مایع

۵۰- شکل مقابل نشان دهنده‌ی نوعی مخلوط در است که اجزای آن را به کمک یک

لیوان کاغذی از هم جدا کنیم.

- (۱) مایع - جامد - می‌توانیم
- (۲) مایع - جامد - نمی‌توانیم
- (۳) جامد - جامد - می‌توانیم
- (۴) جامد - جامد - نمی‌توانیم

درس نامه

فارسی چهارم: صفحه‌های ۸ تا ۲۸ کتاب درسی / نگارش فارسی چهارم: صفحه‌های ۷ تا ۱۸ کتاب درسی

چکیده‌ی ۴: تاریخ ادبیات:

- ۱- شعر «خدا» سروده‌ی پروین دولت‌آبادی است.
- ۲- بیت «برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار» سروده‌ی سعدی است.
- ۳- شعر «خبر داغ» سروده‌ی شکوه قاسم‌نیا است.
- ۴- داستان «در جست‌وجو» نوشته‌ی کلر (سمیه) ژوبرت است. این نویسنده پس از پذیرش دین اسلام از فرانسه به ایران آمد و اکنون ساکن تهران است و برای کودکان می‌نویسد. (سؤال ۵۷)

چکیده‌ی ۵: واژه‌آموزی:

بعضی واژه‌ها، زیرمجموعه‌هایی دارند؛ مثلاً کلماتی مانند پدر، مادر، خواهر و برادر زیرمجموعه‌ی کلمه‌ی «خانواده» هستند. به گروه کلمات زیر توجه کنید:

فصل: بهار، تابستان، پاییز و زمستان
 رنگ: آبی، قرمز، زرد، سبز و ...
 ورزش: والیبال، کشتی، شنا، فوتبال و ...
 گل: رز، مریم، زنبق، یاس و ... (سؤال ۵۳)

چکیده‌ی ۶: شعر محظی «خبر داغ»:

«خبری داشت کلاغ، گفت در گوش درخت / برگ‌ها تک‌تک ریخت، از سر و دوش درخت
 سار از شاخه پرید، بال زد تا ته باغ / گفت با سبزه و گل، هرچه را گفت کلاغ
 دل هر غنچه تپید، رنگ گلبرگ پرید / برگ بی‌حوصله شد، سبزه خمیازه کشید
 شاپرک خواب نبود، پر زد از باغ و گذشت / هرچه را دید و شنید، برد تا پهنه‌ی دشت
 آهو از دشت گریخت، رمه برگشت به ده / عاقبت باز رسید، خبر از دشت به ده
 باد هو هو می‌کرد، ابر هی می‌بارید / خبر داغ کلاغ، ده به ده می‌پیچید» (سؤال ۵۴)

چکیده‌ی ۷: نشانه‌ی نگارشی ویرگول:

این نشانه «،» علامت درنگ یا مکث کوتاه در خواندن است؛ شیوه‌ی خواندن را تغییر می‌دهد و گاهی معنا را نیز عوض می‌کند.

به تفاوت معنی جملات زیر توجه کنید: (سؤال ۵۵)

- ۱- بخشش لازم نیست، دستگیرش کنید.
 - ۲- بخشش، لازم نیست دستگیرش کنید.
- همچنین تفاوت معنی جملات زیر را نیز مورد توجه قرار دهید:
- ۱- پدر علی، از سفر برگشت.
 - ۲- پدر، علی از سفر برگشت.

چکیده‌ی ۸: ضرب‌المثل‌ها:

به جمله‌ها یا عبارات کوتاهی که معنای زیادی داشته باشند و معمولاً مردم آن‌ها را در خاطر خود حفظ کنند، «ضرب‌المثل» یا «مثل» می‌گویند. مانند:

ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است ← هیچ وقت برای انجام کاری دیر نیست.

دست بالای دست بسیار است ← همیشه افراد قوی‌تر از ما وجود دارد.

سحرخیز باش تا کامروا باشی ← صبح زود از خواب بیدار شو تا موفق باشی.

مرغ همسایه غاز است ← برخی از مردم همیشه از داشته‌های خود ناراضی هستند و مال دیگران را برتر از دارایی خود می‌پندارند.

راهنمای ۱): معنای کلمات زیر را به خاطر بسپارید:

«دمی: لحظه‌ای، هنگامی / پنهان: پنهان، مخفی / هرگز: هیچ وقت / صبحگاه: بامداد، هنگام صبح / یک چند: لحظه‌ای،

مدت کمی / داوری: قضاوت کردن / پیمودن: طی کردن، پشت سر گذاشتن / جلا دادن: شفاف و پاکیزه کردن، صاف و

براق کردن، (سؤال ۵)

راهنمای ۲): کلمات زیر از نظر املائی اهمیت دارند:

«تصمیم - جهان افروز - غوک - منظره - انبوه - زینت - ارغوانی - مهاجر - سطح - لذت - لطیف - حشرات - آغاز - معتدل

- مشغول - طولانی - حمله - قرقی - طفلکی - فرصت - اعتراض - خرطوم - برخاست» (سؤال ۵۲)

راهنمای ۳): در زبان فارسی، برای مرتب کردن کلمات به هم ریخته، باید توجه داشته باشید که شخص انجام‌دهنده‌ی

کار (نهاد) در ابتدای جمله و فعل در انتهای جمله آورده می‌شود. (سؤال ۵۶)

راهنمای ۴): عبارت «پرنندگان شکاری، هنگام پرواز، ناگهان خود را به جمع پرستوهای در حال پرواز می‌زنند و با چنگال

های نیرومند خود، آن‌ها را می‌ربایند» به مفهوم «خطرات کوچ پرستوها» اشاره دارد. (سؤال ۵۸)

راهنمای ۵): مفهوم عبارت «دمی از بندگان خود جدا نیست» این است که خداوند همیشه و در همه‌جا همراه انسان است.

(سؤال ۵۹)

راهنمای ۶): بیت «خدا در رنگ و بوی گل، پنهان است / بهار و باغ و گل از او نشان است» به این مفهوم اشاره دارد که

همه‌ی مخلوقات و آفریده‌های جهان، نشانی از خداوند هستند. (سؤال ۶۰)

فارسی چهارم دبستان - نگاه به آینده

فارسی: صفحه‌های ۸ تا ۲۸ کتاب درسی / نگارش فارسی: صفحه‌های ۷ تا ۱۸ کتاب درسی

۵۱- چه تعداد از واژه‌های زیر نادرست معنا شده‌اند؟

«داوری: قضاوت کردن - سپری شدن: رد شدن - پیمودن: طی کردن - قشر: افراد - دشواری: سختی - جلا دادن: صاف و برآق کردن - لطف: مهربانی»

- (۱) دو
(۲) چهار
(۳) یک
(۴) سه

۵۲- در کدام گزینه نادرستی املايي وجود ندارد؟

- (۱) خرتوم - حشرات
(۲) شاهین و قرغی - غوک
(۳) صنوبر - طفلكی
(۴) مضارع گندم - معتدل

۵۳- در کدام گزینه، تمامی کلمات با هم در یک دسته قرار نمی‌گیرند؟

- (۱) اتوبوس - هواپیما - قطار
(۲) ریاضی - فارسی - علوم
(۳) خط‌کش - پرگار - نقاله
(۴) نوح - ابراهیم - سعدی

۵۴- جای خالی بیت زیر با کدام کلمه کامل می‌شود؟

«..... از شاخه پرید، بال زد تا ته باغ / گفت با سبزه و گل، هرچه را گفت کلاغ»

- (۱) شاپرک
(۲) پرنده
(۳) سار
(۴) غاز

۵۵- در متن زیر، از کدام علامت نگارشی بیش از یک بار استفاده می‌شود؟

«در اوایل بهار هوا لطیف و دل‌نشین می‌شود آیا تا به حال به شادی درختان گل‌ها و پرندگان در بهار دقت کرده‌اید»

- (۱) ،
(۲) .
(۳) ؟
(۴) :

۵۶- صورت مرتب‌شده‌ی کلمات به هم ریخته‌ی زیر در کدام گزینه آمده است؟

«را- نقاشی- وجود- و- اثر- به- کنید- شگفت‌انگیز- خود- نوبت- به- آورید»

- ۱) شگفت‌انگیز اثر خود را به وجود آورید و به نوبت نقاشی کنید.
- ۲) به نوبت نقاشی کنید و اثر شگفت‌انگیز خود را به وجود آورید.
- ۳) اثر شگفت‌انگیز خود را به وجود آورید و نقاشی به نوبت کنید.
- ۴) به وجود آورید اثر شگفت‌انگیز خود را و به نوبت نقاشی کنید.

۵۷- در کدام گزینه، نام پدیده‌آورنده‌ی اثر نادرست بیان شده است؟

- ۱) در جست‌وجو: سمیه ژوبرت
- ۲) خبر داغ: شکوه قاسم‌نیا
- ۳) برگ درختان سبز در نظر هوشیار: حافظ
- ۴) خدا: پروین دولت‌آبادی

۵۸- عبارت زیر بیانگر چه موضوعی است؟

«پرندگان شکاری، هنگام پرواز، ناگهان خود را به جمع پرستوهای در حال پرواز می‌زنند و با چنگال‌های نیرومند خود،

آن‌ها را می‌ربایند.»

- ۱) علت کوچ پرستوها
- ۲) خطرات کوچ پرستوها
- ۳) شگفتی‌های کوچ پرستوها
- ۴) طولانی بودن کوچ پرستوها

۵۹- عبارت «دَمی از بندگان خود جدا نیست» به چه معناست؟

- ۱) خداوند مهربان است.
- ۲) خداوند بخشنده است.
- ۳) خداوند بندگان را دوست دارد.
- ۴) خداوند همیشه همراه بنده‌های خود است.

۶۰- بیت زیر با کدام گزینه ارتباط دارد؟

«خدا در رنگ و بوی گل، نهان است / بهار و باغ و گل از او نشان است»

- ۱) چرا هرگز نمی‌آید به خوابم؟ / چرا هرگز نمی‌گوید جوابم؟
- ۲) برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت‌کردگار
- ۳) هر گل و برگی که هست یاد خدا می‌کند / بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار
- ۴) خدایا، به ما مهربانی بده / دلی ساده و آسمانی بده

پاسخ سؤال های ریاضی چهارم دبستان - نگاه به آینده

۳۱- گزینه ی «۳» - (اعداد و الگوها - صفحه ی ۲ کتاب درسی)

$$\begin{array}{cccccccc} 3 & , & 5 & , & 7 & , & 9 & , & 11 & , & 13 & , & 15 & , & 17 \\ \swarrow & & \swarrow & & \swarrow & & \swarrow & & \swarrow & & \swarrow & & \swarrow & & \swarrow \\ +2 & & +2 & & +2 & & +2 & & +2 & & +2 & & +2 & & +2 \end{array}$$

۳۲- گزینه ی «۴» - (اعداد و الگوها - صفحه های ۲ و ۳ کتاب درسی)

با توجه به الگوی عددی داده شده، واضح است که هر جمله ۴ واحد از جمله قبلی خود کم تر می شود. با ادامه دادن الگو سایر جمله های آن را به دست می آوریم:

$$\begin{array}{cccccccccccc} & -4 & & -4 & & -4 & & -4 & & -4 & & -4 & & -4 & & -4 \\ 67 & , & 63 & , & 59 & , & 55 & , & 51 & , & 47 & , & 43 & , & 39 & , & 35 \\ (1) & & (2) & & (3) & & (4) & & (5) & & (6) & & (7) & & (8) & & (9) \end{array}$$

بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: جمله ی پنجم ۴ واحد از جمله ی ششم بیش تر است.

گزینه ی «۲»: اختلاف جمله ی سوم و هشتم برابر ۲۰ ($59 - 39 = 20$) است.

گزینه ی «۳»: جمله ی ششم ۱۶ واحد از جمله ی دوم کم تر است.

$$\begin{array}{r} 47 \\ +43 \\ \hline 90 \end{array}$$

گزینه ی «۴»: حاصل جمع جمله های ششم و هفتم برابر است با:

$$\begin{array}{r} 35 \\ +55 \\ \hline 90 \end{array}$$

حاصل جمع جمله های نهم و چهارم برابر است با:

۳۳- گزینه ی «۲» - (اعداد و الگوها - صفحه های ۴ تا ۶ کتاب درسی)

شکل رسم شده در سؤال عدد دویست و سی و چهار هزار و صد و سی و چهار را نشان می دهد که به صورت رقم نیز

۲۳۴۱۳۴ می باشد. بنابراین گزینه ی «۲» صحیح است.

۳۴- گزینه ی «۲» - (اعداد و الگوها - صفحه ی ۷ کتاب درسی)

بزرگ ترین عدد شش رقمی ۹۹۹۹۹۹ است که چون می خواهیم رقم صفر و ۵ هم داشته باشد دو سمت راست

را صفر و ۵ قرار می دهیم. بنابراین عدد زیر به دست می آید.

$$999950 \rightarrow \text{مجموع ارقام} = 9 + 9 + 9 + 9 + 5 + 0 = 41$$

۳۵- گزینه‌ی «۳» - (اعداد و الگوها - صفحه‌ی ۷ کتاب درسی)

ابتدا اعداد را می‌سازیم. بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی با تکرار رقم‌ها و کوچک‌ترین عدد پنج رقمی بدون تکرار رقم‌ها به صورت زیر هستند.

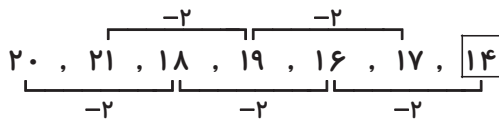
یکان	دهگان	صدگان	یکان هزار	دهگان هزار	یکان	دهگان	صدگان	یکان هزار
۴	۳	۲	۰	۱	۹	۹	۹	۹

که اختلاف رقم صدگان آن‌ها برابر با $7 (9 - 2 = 7)$ می‌شود.

۳۶- گزینه‌ی «۲» - (اعداد و الگوها - صفحه‌ی ۷ کتاب درسی)

یکان	دهگان	صدگان	یکان هزار	دهگان هزار	صدگان هزار	۷۵۴۳۰۱
۱	۰	۳	۴	۵	۷	

۳۷- گزینه‌ی «۳» - (اعداد و الگوها - صفحه‌ی ۸ کتاب درسی)

۳۸- گزینه‌ی «۱» - (اعداد و الگوها - صفحه‌های ۸ تا ۱۱ کتاب درسی)

شماره عدد	۱	۲	۳	۴	...	۷۰
مقدار عدد $\times 4$	۴	۸	۱۲	۱۶	...	۲۸۰
	1×4	2×4	3×4	4×4		$70 \times 4 = 280$

۳۹- گزینه‌ی «۳» - (اعداد و الگوها - صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

با توجه به الگوی داده شده، برای به دست آوردن هر جمله، جمله‌ی قبلی را ضرب در ۳ می‌کنیم. جمله‌ی پنجم برابر ۸۱ و جمله‌ی دوم برابر ۳ است که نسبت آن‌ها $27 (81 \div 3 = 27)$ است.

۴۰- گزینه‌ی «۳» - (اعداد و الگوها - صفحه‌های ۹ تا ۱۱ کتاب درسی)

با توجه به شکل زیر، در هر مرحله ۲ چوب کبریت به تعداد چوب کبریت‌های قبلی اضافه می‌شود. در نتیجه شکل ششم ۱۳ چوب کبریت دارد.

شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

شکل (۴)

شکل (۵)

شکل (۶)

پاسخ سؤال های علوم چهارم دبستان - نگاه به آینده

۴۱- گزینه‌ی «۲» - (ژنگ علوم - صفحه‌های ۲ تا ۴ کتاب درسی)

در روش علمی تحقیق موضوعات، پژوهشگران پس از انجام پیش‌بینی درباره‌ی آن موضوع شروع به آزمایش کردن می‌کنند.

۴۲- گزینه‌ی «۳» - (ژنگ علوم - صفحه‌ی ۴ کتاب درسی)

رنگ تیره نور خورشید را زودتر جذب می‌کند، بنابراین پیراهن مشکی زودتر خشک خواهد شد.

۴۳- گزینه‌ی «۳» - (مخلوطها در زندگی - صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب درسی)

با توجه به توضیحات متن و فعالیت صفحه‌ی ۶ کتاب درسی می‌دانیم که در صورت جداکردن اجزای یک مخلوط، خواص آنها تغییری نمی‌کند.

نکته: در سال‌های آینده می‌خوانید که یکی از ویژگی‌های مهم مخلوط‌ها این است که مواد تشکیل دهنده‌ی مخلوط، خواص خود را قبل و بعد از مخلوط شدن حفظ می‌کنند.

۴۴- گزینه‌ی «۴» - (مخلوطها در زندگی - صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب درسی)

با توجه به شکل مقابل می‌توانیم به راحتی اجزای این مخلوط را از هم تشخیص دهیم.

این مخلوط نوعی مخلوط جامد در جامد است و مانند مخلوط آجیل‌های مختلف غیر یکنواخت است.

۴۵- گزینه‌ی «۴» - (ژنگ علوم - صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

با هر شکل سیم حباب سازی، شکل حباب ساخته شده گرد و گروی می‌شود.

۴۶- گزینه‌ی «۲» - (ژنگ علوم - صفحه‌ی ۳ کتاب درسی)

جملات گزینه‌های «۳» و «۴» به ترتیب جمله‌ی خبری و سؤالی است و نمی‌توان آن‌ها را به‌عنوان یک پیش‌بینی بیان کرد.

جمله‌ی گزینه‌ی «۱» به صورت قطعی موضوع را بیان می‌کند (نتیجه‌گیری) ولی در گزینه‌ی «۲» جمله به صورت پیش‌بینی بیان شده است.

۴۷- گزینه‌ی «۳» - (مخلوطها در زندگی - صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب درسی)

با توجه به شکل کتاب درسی می‌توانیم دانه‌های خاکشیر را در این مخلوط تشخیص دهیم.

در مخلوط سبزی خوردن، به راحتی می‌توانیم اجزای مخلوط را از هم جدا کنیم.

در مخلوط آب و روغن، روغن روی آب می‌ماند.

۴۸- گزینه‌ی «۴» - (ژنگ علوم - صفحه‌ی ۴ کتاب درسی)

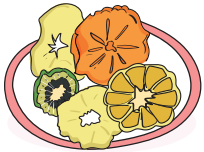
اجسام تیره در مقایسه با اجسام روشن نور و گرمای خورشید را بیش‌تر جذب می‌کنند. به همین دلیل است که در فصل زمستان از لباس‌های تیره استفاده می‌کنیم تا خود را بیش‌تر گرم کنیم.

۴۹- گزینه‌ی «۴» - (مخلوطها در زندگی - صفحه‌های ۷ و ۸ کتاب درسی)

مخلوط شیر و شکر نوعی مخلوط جامد در مایع است.

۵۰- گزینه‌ی «۳» - (مخلوطها در زندگی - صفحه‌های ۶ تا ۸ کتاب درسی)

شکل صورت سؤال نوعی مخلوط جامد در جامد را نشان می‌دهد که می‌توانیم اجزای آن را به کمک یک لیوان کاغذی که چند سوراخ ریز در ته آن ایجاد کرده‌ایم از هم جدا کنیم.

پاسخ سؤال‌های فارسی چهارم دبستان - نگاه به آینده

۵۱- گزینه‌ی «ا» - (آفرینش - صفحه‌های ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۹، ۲۱ و ۲۵ فارسی)

معنای صحیح واژه‌هایی که نادرست معنا شده‌اند:

«سپری شدن: به پایان رسیدن، به اتمام رسیدن - قشر: لایه، پوسته»

۵۲- گزینه‌ی «ب» - (آفرینش - صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۹، ۲۰، ۲۳ و ۲۸ فارسی)

صورت صحیح واژه‌های نادرست:

گزینه‌ی «ا»: خرطوم

گزینه‌ی «ب»: شاهین و قرقی

گزینه‌ی «د»: مزارع گندم

۵۳- گزینه‌ی «د» - (آفرینش - صفحه‌ی ۴ فارسی)

«نوح» و «ابراهیم» از پیامبران الهی هستند، اما «سعدی» شاعر است.

۵۴- گزینه‌ی «ب» - (آفرینش - صفحه‌ی ۷ فارسی)

صورت کامل بیت عبارت است از:

«سار از شاخه پرید، بال زد تا ته باغ / گفت با سبزه و گل، هرچه را گفت کلاغ»

۵۵- گزینه‌ی «ا» - (آفرینش - صفحه‌ی ۱۴ نگارش فارسی)

«در اوایل بهار، هوا لطیف و دل‌نشین می‌شود. آیا تا به حال به شادی درختان، گل‌ها و پرندگان در بهار دقت کرده‌اید؟»

«؟»

۵۶- گزینه‌ی «ب» - (آفرینش - صفحه‌ی ۳ فارسی)

صورت مرتب‌شده‌ی کلمات عبارت است از:

«به نوبت نقاشی کنید و اثر شگفت‌انگیز خود را به وجود آورید.»

۵۷- گزینه‌ی «ب» - (ستایش و آفرینش - صفحه‌های ۸، ۱۳، ۱۷ و ۲۷ فارسی)

بیت «برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار» سروده‌ی سعدی است.

۵۸- گزینه‌ی «ب» - (آفرینش - صفحه‌های ۸ تا ۲۱ فارسی)

عبارت صورت سؤال بیانگر خطراتی است که پرستوها را هنگام کوچ تهدید می‌کند.

۵۹- گزینه‌ی «د» - (ستایش - صفحه‌ی ۸ فارسی)

«دمی از بندگان خود جدا نیست» یعنی خداوند همیشه همراه بندگان خود است و به آن‌ها توجه دارد.

۶۰- گزینه‌ی «ب» - (ستایش - صفحه‌ی ۸ فارسی)

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و گزینه‌ی «ب»، این است که در همه‌ی پدیده‌ها می‌توان نشانه‌های وجود خداوند را

دید و او را بهتر شناخت.

به فرس نوجولو کمک کنيد تا به شيشه‌ی عسل برسد.

ماز

